

ÉLETTÜNK

XLVIII. évf. 3. szám (48. Jg. Nr. 3.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2016. március

EMBERHEZ MÉLTÓ MUNKÁT TEREMTENI!

„Tartsuk kézben a negyedik ipari forradalmat” – ez volt a témája az idei Világgazdasági Fórumnak, amelyet a svájci Davosban tartottak január 20. és 23. között. Ferenc pápa üzenetet küldött a találkozó elnökének, amelyben hangsúlyozza, hogy az embernek kell irányítania a technológiai fejlődést anélkül, hogy az uralkodna felette.

A negyedik ipari forradalom elkerülhetetlenül együtt jár a munkahelyek drasztikus mértékű visszaesésével. A nemzeti és a globális gazdaság pénzügyi és technológiai átalakulása távolra mutató változásokat hozott a munka területén. Csökkent az emberhez méltó foglalkoztatás, a szociális biztonság, amely aggasztóan növelte az egyenlőtlenséget és a szegénységet. Az üzleti tevékenység új modelljeit kell létrehozni, amelyek a fejlett technológiák előmozdítása mellett képesek mindenki számára emberhez méltó munkát teremteni, felmutatni és megszilárdítani a társadalmi jogokat, és védelmezni a környezetet.

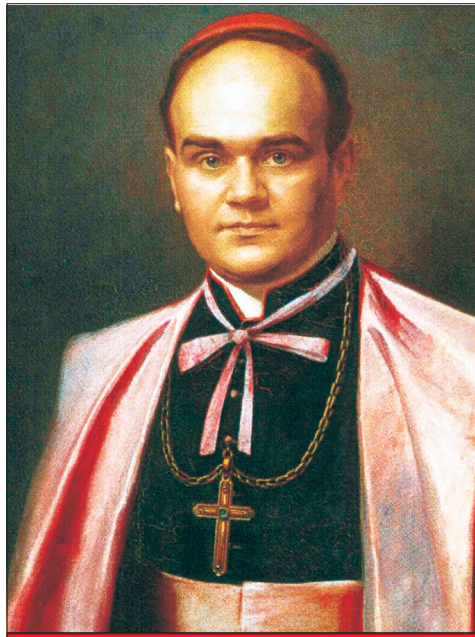
A Szentatya felhívással fordult a davosi tanácskozás résztvevőihöz, hogy ne feledkezzenek meg a szegényekről. Ez az elsődleges kihívás, amely az üzleti világ vezetői előtt áll. Nem szabad hagyni, hogy a jóléti kultúra érzéketlenné tegyen bennünket a szegények kiáltása iránti együttérzésre. Az együtt sirás mások fájdalma miatt nem csak azt jelenti, hogy osztozunk szenvedéseikben, hanem mindenekelőtt azt, hogy felismerjük: saját cselekvésünk az oka az igazságtalanságnak és az egyenlőtlenségnek. (...) Ne féljünk megnyitni elménket és szívünket a szegények felé. Így szabad folyást engedünk gazdasági és technikai tehetségünknek és felfedezzük a teljes élet boldogságát, amelyet a fogvasztás nem adhat meg.

A mély és korszakos változások idején a világ vezetői előtt az a kihívás áll, hogy biztosítsák: a most elérkező negyedik ipari forradalom ne vezessen a személyi tönkretételéhez. (...) A jelen pillanat értékes lehetőséget nyújt ahhoz, hogy irányítsuk és kormányozzuk a most zajló folyamatot, és hogy befogadó társadalmakat építsünk, amelyek az emberi méltóság tiszteltetését tartásán, a tolerancián, az együttérzésen és az irgalmasságon alapszanak. Ferenc pápa közös erőfeszítést kért a Világgazdasági Fórum résztvevőitől a fenntartható és átfogó fejlődés érdekében.

Az üzleti tevékenység nemes hivatás. Egyben felelőssége az, hogy segítsen túllépni a társadalom és a környezet összetett válságán, és hogy küzdjön a szegénység ellen. Ez teszi majd lehetővé, hogy javítsunk milliárdok bizonytalan életkörülményein, és hogy áthidaljuk a társadalmi szakadékot, amely növeli az igazságtalanságot és alássa a társadalom alapvető értékeit, az egyenlőséget, az igazságosságot és a szolidaritást.

A Szentatya végül üzenetében rámutat, hogy a párbeszéd megfelelő eszközei által a Világgazdasági Fórum platformjává válhat a teremtett világ védelmének és egy egészségesebb, emberségesebb, és átfogóbb fejlődés megvalósításának.

(Vatikáni Rádió)

Boldog Meszlényi Zoltán
Ünnepe: március 4.

Meszlényi Zoltán Lajos 1892. január 2-án született Hatvanban, sokgyermekes családban. Kísszeminaristaként az esztergomi bencés gimnáziumban érettségizett, majd Vaszary Kolos hercegprímás jóvoltából a római Gregoriana Pápai Egyetemen hallgatott teológiát. Az I. világháború miatt 1915-ben Innsbruckba települt, ahol a Leopold-Franzens Egyetemen tanult tovább, ott szentelte pappá október 28-án Franz Egger brixeni herceg-püspök.

A teológiai doktorátus megszerzése után visszatért az esztergomi egyházmegyébe. Csernoch János bíboros egyre jelentősebb feladatokat bízott rá.

A Csernoch Jánost az esztergomi érseki székben követő Serédi Jusztinián mellett Meszlényi egyre jelentősebb egyházi pozíciókat töltött be. 1937-ben szentelte Sinope címzetes püspökévé XI. Piusz pápa kinevezésével Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás, Breyer István győri megyéspüspök és Kriston Endre püspök.

Püspöki szolgálatát elkötelezetten végezte; a háború utolsó napjaiban, 1945 januárjában a szeminárium pincéjében papokat szentelt. Serédi Jusztinián bíboros halálát követően a hercegprímás végrendeletének ő volt a végrehajtója. Miután Mindszenty József hercegprímás 1948 karácsonyán letartóztatták, majd koncepció perben elítélték, Drahos János került a kormányzói posztra. Drahos azonban nem sokkal később meghalt, így a káptalan döntésének megfelelően Meszlényi lett az egyházmegye vezetője, noha a kiépülő kommunista diktatúra mást akart a helyére. Már 1946 szeptemberétől kezdve készültek róla ügynöki jelentések.

1950. június 20-án első és egyetlen alkalommal volt jelen a budapesti Központi Papnevelő Intézetben a püspökkari ülésen. Néhány nappal később, június 29-én Esztergomban letartóztatták, majd Kistarcsán tartották fogva, mindenkitől szigorúan elkülönítve. Az érseki helynöknek éjjel-nappal, télen-nyáron nyitva kellett tartania cellája ablakát, fűtetlen szobában kellett a telet elviselnie. Örei szadista módon bántalmazták, gyakran rúgták és bottal ütötték.

(Folytatás a 7. oldalon)

„LÁTTA ÉS HITT”

A hét első napján kora reggel, amikor még sötét volt – így kezdődik a feltámadás elbeszélése János evangéliumában. Nem a hitvallásból ismert „harmadnapon” formulát használják az evangéliumok, amikor a feltámadás eseményéről szólnak, hanem pontosan megjelölik a napot: a hét első napját, a szombat után következő napot, a vasárnapot említik. És egyezik tanúságuk a kora reggelt illetően is. Valódi időpont, valódi történelem csendül ki a sorokból, nem jelképes beszéd. De János evangéliuma utal arra is, hogy még sötét volt. Homály borította nem a föltámadt Krisztus alakját, hiszen ő maga a világosság, hanem a gyászoló tanítványok szívét, akik még nem ismerték és nem értették a feltámadás örömhírét. János szerint Mária Magdolna megy a sírhoz. A többi evangéliumok asszonyok egész csoportját említik. De a magdalai Mária megkülönböztetése itt is tükrözi, hogy más Mária nevű asszonyoknak is lehetett szerepe az üres sír megtalálásában. Sőt, Mária Magdolna mintha két alkalommal is felbukkanna a sírnál. Először a mai evangéliumi szakasz elején, azután pedig a feltámadt Krisztussal való találkozás pillanatában, a sír közelében (vö. Jn 20,17–18).

A sír zárókövének elmozdítása félelmet kelt Máriaiban. Ki vitte el a sírból az Urat? Hová tehették? Az evangélium szerzője ismerte a szóbeszédet, amit Máté is említ (Mt 28,13–15) arról, hogy elrabolták Krisztus holttestét. Ez a magyarázat úgy 80-90 tájkán azok közt terjedt el, akik nem hittek Krisztusban. Viszont a tanítványok, Péter és a másik tanítvány

futva mentek ki a sírhoz, látták az üres sírt, a gyolcsot és a kendőt és beléjük hasított a hit világossága. Pétert követte János is és belépett a sírba: „látta és hitt” (Jn 20,8). (...)

De miben hitt a tanítvány? Krisztus feltámadásában! Ez az a tény, ami Jézus tetteit, szavait, egész életét igazolja. Ez a felismerés adott életet az Egyház közösségének, ez a mi hitünk lényege. (...)

Mi hát az értelme a húsvéti eseménynek, mi a jelentősége a mi számunkra? – Az, hogy a húsvéti ünnepe a választott nép történetében Isten szabadító szeretetének emlékezte volt. A Mindenható kiszabadította népét az egyiptomi rabszolgaságból, átvezette a tengeren és szabad életet ajándékozott neki. Jézus Krisztus a húsvéti készüllet napján szenvedett keresztalált. (...) Megváltó áldozatának erejéből a bűn rabságából Isten fiainak szabadságára (Róm 8,21) vezet minket.

Hajlamosak vagyunk újra és újra a csüggedésre. (...) De nem értelmetlen körforgás az emberiség élete. Mi magunk sem vagyunk mindörökre bezárva az anyag korlátai közé, testünk pusztulása nem zárja le elmozdíthatatlan sziklaként személyes életünk történetét. Ahogyan elhengerítettett a kő Krisztus sírboltjának ajtajából, úgy szabadulunk meg mi is a halál és a pusztulás hatalmából a húsvéti erejében.

Akkor hát éljük derűsen és kirobbanó erővel, szeretettel és nagy távlatokba tekintve egész életünket és ajándékozunk tovább a világnak a feltámadás hitét és örömet.

(Erdő Péter bíboros 2015. húsvétvasárnapi szentbeszédéből)

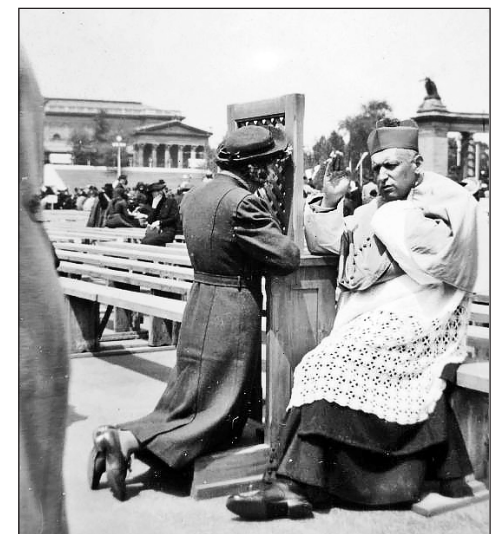
„BEMUTATKOZÁS A VILÁG ELŐTT”

Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus lesz Magyarországon

A Fülöp-szigeteki Cebuban tartották január 24. és 31. között az 51. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust, amelyen 200 bíboros és püspök, valamint a világ 72 országából érkezett 12 ezer küldött vett részt. A tízfős magyar küldöttséget Erdő Péter bíboros, prímás, érsek vezette.

Az esemény záró szentmiséjét (Statio Orbis) Charles Maung Bo rangooni bíboros érsek, a pápa legátusa mutatta be a városon kívül, több mint egymillió hívó előtt. A szertartás végén Piero Marini érsek, a kongresszusok szervezéséért felelős pápai bizottság elnöke átnyújtotta a pápa videóüzenetét, amelyet helyben lejátszottak. Ferenc pápa üzenetében bejelentette az 52., 2020-ban esedékes Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus helyszínét: Budapest láthatja majd vendégül a kivételes eseményt s az arra érkező látogatókat. Az 50. kongresszus Dublinban volt, ott 50 ezer regisztrált küldött vett részt a találkozón.

A magyar küldöttség tagjai magyar zászlókkal a főoltár elé vonultak, s egy Budapestről készült népszerűsítő klip levetítése közben integetve köszöntötték a cebuiakat s minden kongresszusi küldöttet. Már ekkor érezni lehetett az este emelkedettségét. A küldöttség soraiból néhányan személyesen is köszöntötték a főpapságot. Marini érsek baráti kézfogás mellett mondta el, mennyire várja a budapesti találkozást, a cebui érsek és egyik segédpüspöke szívélyes szeretettel gratulált, Bo bíboros legátus pedig külön

Mindszenty József gyóntat az 1938-as Eucharisztikus Kongresszuson

imájáról biztosította a csapatot, a mindannyiunk előtt álló nagy munkához Isten áldását kérve. Tagle bíboros, Manila érseke külön odaintette a zászlóvivőket – az elmúlt napok során több magyarral is elbeszélgetett. A kialakult szimpátia és megbecsülés jeleként öleléssel gratulált az elnyert lehetőséghez és feladathoz.

(Folytatás a 2. oldalon)

Gyerekeknek

SZENTFÖLDI KERESZTÉNYEK

Régi tervem, hogy egyszer elzarándok a Szentföldre, hogy személyesen láthassam Jézus földi életének helyszíneit: Betlehemet – születésének helyét, Názarettet – a várost, ahol felnőtt, nyilvános működésének színhelyeit – például a Genezáreti-tavat, Kafarnaumot, a Nyolc Boldogság hegyét, valamint Jeruzsálemet, ahol keresztre feszítették és feltámadt a halálból. Sajnos idáig még nem volt alkalmam felkeresni a Szentföldet, de ilyenkor, márciusban „lélekben” mégis mindig gondolkodom az ott élőkön.

Ugyanis a pápák 1618 óta a keresztények imáit és adományait kéri nagyböjtben a Szentföldön élő keresztények támogatására. A Katolikus Egyház világszerte minden évben megrendezi a gyűjtést. Idén március 13-án valamennyi templomban a szentmisék perselypénzét e célra fordítják.

De miért fontos az Egyház számára a Szentföld és az ott élő keresztény emberek sorsa? Krisztus szülőföldjén sok évszázada a fennmaradásukért küzdenek a keresztények. Az utóbbi néhány évtizedben egyre inkább csökken a számuk, a legfrissebb

felmérések szerint a mai Izrael állam lakosságának mindössze két százaléka keresztény. A szinte állandó háborús viszonyok miatt nagyon sokan elvándorolnak, s a helyzetüket csak rontja a munkalehetőség hiánya. Nagy segítséget jelentettek a helybeli keresztények számára a szentföldi zarándokutak, amelyek több ezer hívőt juttattak munkához és ezáltal megélhetéshez, de a háborús viszonyok miatt egyre kevesebb zarándok érkezik.

A szentföldi keresztények segítségével, illetve szent helyek megőrzésében fontos szerepe van a ferences szerzeteseknek, akik már hétszáz éve jelen vannak itt. A ferencesek tudják, hogy az iskola segítheti az itteni keresztények boldogulását. A ferencesek által alapított iskolákban nagy hangsúlyt fektetnek a nyelvtanításra, hogy az Európából és a világ más részéről érkező zarándokokkal tudjanak beszélni.

Ha valaha eljutsz a Szentföldre, jusson eszedbe az ott élő keresztények helyzete, addig pedig támogasd őket lehetőség szerint – például szüleid segítségével a március 13-i adománygyűjtéskor!

Kovács Péter

Fiataloknak

JÉZUS A SEKTÁK TANÍTÁSÁBAN (17.)

Hogy milyen szélsőségekhez vezetett az első, ún. klasszikus pünkösdizmus, azt jól szemlélteti a németországi pünkösdisták esete. Németországban Heinrich Dallmeyer (1871–1925) lelkész vezetésével Kasselben 1907. július 7-én pünkösdista gyűlések kezdődtek. Túlfűtött léghő alakult ki, ellenőrizhetetlen érzelmi kitörésekkel. A „profécia” egymásnak ellentmondott. Hamarosan az újságok foglalkoztak a történetekkel és a rendőrségnek kellett közbelépnie. A Lélek békéje helyett az egész irányzat botrányba fulladt. A protestánsok közül is sokan elítélték a próbálkozást. Dallmeyer lelkész önkritikát gyakorolt és 1907 októberében kijelentette, hogy „az egész Los Angeles-i mozgalom nem Isten, hanem a hazugság szelleme vezetett”. Hasonló hangot ütött meg az 1909-ben kiadott *Berlini Nyilatkozat*, amelyet a német evangéliumi csoportok és a hivatalos evangélikus egyház ötvenhat vezetője írt alá, amelyben elítéli a pünkösdista mozgalom.

Ma már látjuk, hogy teológiai és gyakorlati hibák történtek mind a hivatalos vezetés, mind a pünkösdisták részéről akkor, amikor azt állították, hogy aki nem kapta meg a Szentlélek rendkívüli adományait, az nem igazi keresztény.

A katolikus karizmatikus csoportok 1967-ben, a Duquesne Egyetemen (USA) indultak el, protestáns diákok kezdemé-

nyezésére. 1973-ban, a Róma melletti Grottaferrata városban tartott első katolikus karizmatikus megújulási kongresszuson 34 nemzet képviselői vettek részt; az 1981-es Római találkozón már 94 ország képviselte magát. Rómában van a *Nemzetközi Katolikus Karizmatikus Megújulási Hivatal (ICCRO)* is. Az első kongresszus résztvevőit VI. Pál pápa fogadta, Szent II. János Pál pápa pedig többször kifejezte, hogy nagyra értékeli a katolikus karizmatikus mozgalom. Számos püspökkari konferencia is bátorítón nyilatkozott a mozgalomról, jóllehet nem hiányzanak az óvatosságra intő megjegyzések sem.

Az alapvető különbség a katolikus karizmatikusok és a pünkösdisták tanai között, hogy a nyelvek adománya és a többi rendkívüli karizma fontos, igen hasznos a személy és a közösség számára, de nem egyedüli ismérve annak, hogy valakit valóban betöltött-e a Szentlélek kegyelme. A katolikus Egyház nagyra értékeli a Szentlélek rendes és rendkívüli adományait. Fontos a nyelvek adománya, a prófétálás, a gyógyítás, de amint Pál apostol is említi, a legmagasabb adomány a *szerelem*, amit a vértanúk hősi fokban gyakoroltak. (1Kor 12, 31a) Milliós és milliós keresztény teljes szívvel szereti Istent és felebarátját, anélkül, hogy nyelveken beszélne.

János atya Londonból

hála Istennek – képes a megbánásra, azt mondja, hogy ez az ember jó ember volt, sőt, hogy ő a szentté avatás felé vezető úton van. (Ferenc pápa valószínűleg a 2007-ben boldoggá avatott Rosmini esete gondolt.) A történelem bizonyítja, hogy mindazok, akiket a Szentlélek arra választ ki, hogy megmondják Isten népének az igazságot, üldöztetést szenvednek. Jézus azonban azt mondta: Boldogok, akiket az igazság miatt üldöznek, mert ők a mennyek országa.”

A kívülállókról indított és folytatott üldözések szintén napjainkig folytatódnak. Ma több keresztényt ölnek meg hitéért, mint az ókori egyház idején. Van olyan ország, ahol börtön-, és halálbüntetés vár azokra, akiknek lakásában Szentírást találnak, vagy akik keresztény hittant mernek tanítani. Még az is tilos, hogy együtt imádkozzanak. Csak titokban és egyedül lehet imádkozniuk. Ha misét szeretnének tartani, az összejövetelt

ERDÉLYI MAGYAR EGYHÁZI VEZETŐK KIÁLLÁSA

A Krónika című erdélyi magyar napilap január 12-i számában nyilatkozó erdélyi magyar egyházi vezetők is kiállnak a házasságot egy férfi és egy nő szabad akaratából létrejövő életkapcsolatként meghatározó alkotmánymódosításért folyó romániai aláírásgyűjtés mellett.

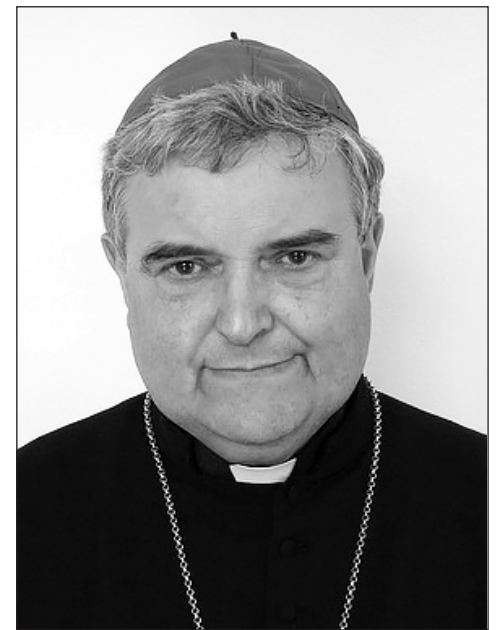
Romániában a civil szervezetek által létrehozott Koalíció a családjáért (Coalitia pentru Familie) csoport kezdeményezett aláírásgyűjtést tavaly októberben azért, hogy az alkotmány rögzítse: a házasság egy férfi és egy nő szabad akaratából jön létre. Az alkotmánymódosító kezdeményezést november 25-én jelent meg a hivatalos közlönyben. A kezdeményezést az ortodox egyház is felkarolta.

„Az Öszövség is Ádám és Éva szövetségéről, házasságáról szól, nem Ádám és Béla szövetségéről!” – szögezte le a Krónika megkeresésére Jakubinyi György, a Gyulafehérvári Főegyházmegye érseke. Hozzátette, hogy egyházát nem keresték meg támogatásért a kezdeményezők, de utalt Ferenc pápa állásfoglalására, mely szerint a házasság egy férfi és egy nő életre szóló, felbonthatlan szövetsége.

Hasonlóan nyilatkozott Böcskei László nagyváradi római katolikus megyéspüspök is. „A házasságot védeni kell!” – mondta a Krónikának.

Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke arról számolt be a lapnak, hogy egyházát megkeresték az alkotmánymódosító kezdeményezés támogatásának kérésével, és az ügy mellé állnak. „Nekünk ez így természetes: a házasság egy férfi és egy nő kapcsolatát jelenti” – idézte a Krónika a püspököt.

Az aláírásgyűjtés kezdeményezőinek május 24-ig kell félmillió aláírást összegyűjteniük az ország megyéinek

Jakubinyi György érsek

legalább a feléből úgy, hogy valamennyi megyéből legkevesebb húsz ezer támogató legyen. Ha a határidő előtt összegyűlik a megfelelő számú aláírás, népszavazást lehet kiírni a családra vonatkozó jelenlegi alkotmányos tétel módosításáról.

A román alkotmány jelenleg érvényes cikkelye szerint „a család a házastársak szabad akaratnyilvánításából létrejött házasságon” alapul. Ezt a megfogalmazást módosítanák a kezdeményezők úgy, hogy a cikkely a házasság alapjaként egy férfi és egy nő szabad akaratnyilvánítását rögzítse.

Forrás: MTI

A HÁZASSÁGÉRT ÉS A CSALÁDÉRT RÓMÁBAN

A rendezők becslése szerint kétmillió olasz polgár találkozott a római Circus Maximus területén január 30-án, kérve az azonos neműek házasságára vonatkozó, Cirina politikus nevéhez fűződő törvénytervezet azonnali visszavonását, mely kitárná a kaput a bérnyaság és az örökbefogadás előtt is.

Az olasz parlament a napokban szavazásra bocsátotta azt a törvényt, amely az azonos nemű párokat is törvényesen teljes jogú családként ismerne el Olaszországban. A törvénytervezet elleni azonnali fellépésre már hónapok óta civil szervezetek alakultak. A békés tüntetésen több mint kétmillió polgár kérte a törvényjavaslat azonnali visszavonását.

A Family Day néven indult civil kezdeményezést az Olasz Püspöki Kar (CEI) támogatásáról biztosította. Angelo Bagnasco bíboros, a CEI elnöke több alkalommal is bátorította a családokat, hogy ne féljenek harcolni a család szépségéért, méltóságáért. A megmozdulás számos katolikus mozgalom képviseltette magát, jelen voltak a Neokatekumenális Út tagjai, a Fokolare mozgalom, a Comunione Liberazione, valamint sok más egyházi szervezet. A téren megjelentek a zsidó közösség tagjai is. Riccardo Di Segni római főrabbi levélben köszöntötte az összegyűlteket, és biztosította őket arról, hogy közösen küzdenek zsidók és katolikusok ebben a nemes harcban. Az olasz politikai élet számos tagja jelen volt a tömegben, figyelemmel hallgatva a civil szervezetek és a felszólalók szavait.

A transzparensek ezen a feliratok voltak olvashatók, ezeket skandálta a tömeg: „A házasság csak egy nő és egy férfi között lehetséges, és minden gyermeknek joga van egy anyához és egy apához”; „A Isten által alkotott természet rendjét nem lehet törvénykezéssel megváltoztatni”.

A felszólalók között voltak: Mario Gandolfini bresciai agysebész, a Védjük meg gyermekeinket nevű szervezet alapítója; Mario Adinolfi, a La Croce című katolikus napilap igazgatója; Toni Brandi, a Pro Vita életvédő szervezet vezetője; Costanza Miriano újságíró; Jacopo Koghe, a Manif Pour Tous Italia szervezet elnöke. A számos külföldi meghívott között jelen volt Frivaldszky Edit, az Apa, Anya, Gyerekek nevű nemzetközi szervezet elnöke.

Imádkozunk az üldözöttekért, és sajtó magunkért is.

Ferenc pápának 2014. június 30-án mondott homíliája nyomán

Jánosi Dalma/Magyar Kurír

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

Az Egyházon belüli részéről történő üldözés egyik példájáról Ferenc pápa homíliájában név említése nélkül, a következőket mondta: „Egy férfira gondolkodok most, akit jó szándék vezetett. Igazi próféta volt, aki könyvében az Egyház szemére vetette, hogy letért az Úr Krisztus útjáról. Erre előjárói beidéztek, könyveit a tiltott könyvek jegyzékébe helyezték, és működését ellehetetlenítették, egészen élete végéig. Ez a dolog nem is olyan régen történt. Az idők múlásával azonban az Egyház ugyanezt az embert boldoggá avatta. Hogy történhetett meg, hogy akit néhány évvel ezelőtt eretneknek mondtak, azt most boldoggá avatják? Azért történt mindez, mert az ő korában hatalmon levőknek nem tetszett, amit ez az ember mondott. Ma azonban az Egyház, amely –

A KAPUCINUSOKNAK KELLETT MAGYARUL PRÉDIKÁLNI...

A Bécsi Magyar Egyházközségről

A római korban Vindobona, az Ostmark-belieknek, a későbbi osztrákoknak Wien, nekünk, magyaroknak a honfoglalás óta Bécs. Az osztrák főváros magyar vonatkozásai egyidősek európai történelmünkkel.

A város első temploma a keletről nyugatra tartó árucere-forgalmat lebonyolító magyar kereskedői negyed, az Ungarn-Vorstadt – magyar előváros – közelében épült. Ezt a területet megközelíteni az Ungar-Toron – magyar kapun – át lehetett. Egyes feltételezések szerint az első, fából készült templomot Szent István király építtette, védőszentje, Szent István vértanú tiszteletére, az itt letelepült vagy átutazó magyarok lelkipásztori ellátására. Bár okmány nem bizonyítja ezt a feltételezést, mégsem tűnik lehetetlennek, hiszen tudjuk, hogy Szent István záradokházak létesítésével gondoskodott a Rómába, Ravennába, Jeruzsálembe és Konstantinápolyba utazó vagy ott élő magyarokról.

1522-ből rendelkezünk adattal arról, hogy a Bécsben élő magyar lelkész egy Szombathelyi közeli egyházi birtok javadalmából támogatást kapott megélhetéséhez. 1722-ből tudunk a bécsi magyar katolikus egyházközség hivatalos elismeréséről, ezt Mária Terézia erősítette meg 1772-ben. Akkoriban a bécsi kapucinus barátok kötelessége volt minden évben a magyar Szent István-ünnep megrendezése. Ugyancsak az ő feladatuk volt vasárnaponként a bécsi magyarok számára misét mondani, magyarul prédikálni és magyar énekeket énekelni. A második világháború után a Veszprémi Egyházmegyéből érkezett ide magyar lelkész.

A Bécsi Magyar Katolikus Egyházközség jelenlegi székhelye, a belváros-hoz közeli Döblergasse 2. számú ház

Simon Ferenc bécsi magyar főlelkész

korábban diákszállóként működött, itt kaptak menedéket 1957-től a kommunizmus elől Magyarországról ide szökő egyetemisták és középiskolások. 1959-ben az Eisenstadti (Kismartoni) Püspökség tulajdonába került, majd 1986-ban, a Bécsi Magyar Egyházközség szolgálatát akkor kezdő Hegyi György atya kezdeményezése alapján települt ide a magyar egyházközség. Fenntartását kezdetől fogva a Bécsi Érsekség támogatása teszi lehetővé.

Hegyi György atya 1972-ben került Hollandiába, s attól kezdve kilenc éven át végezte a hollandiai és belgiumi magyarok lelkipozását. Marosi László halála után, 1982-től átvette a Szolgálat című folyóirat szerkesztését és kiadását, majd négy évvel később, amikor a laptulajdonos jezsuiták Klagenfurtból Bécsbe

költöztek, ő is jött, majd a nyugdíjba vonuló Radnai atya örökébe lépve elvállalta a magyar egyházközség vezetését.

Jelenleg nyolc-kilencezer magyar tartozik az itteni magyar egyházközséghez, s különböző – családi, ifjúsági – csoportokra tagolódva élnek az egyházközségi életet. Vasárnapi szentmisére hagyományosan a Német Lovagrend templomában (Árpád-házi Szent Erzsébet, de itt csak Thüringiai Szent Erzsébetnek hívják) gyűlnek össze, nagyobb ünnepekkor kétszázötven körüli számban. A kereszteleseket, esketéseket, bérmlásokat, amelyek hála Istennek, számosan vannak, az egyházközségi iroda szervezi, itt készülnek a jelöltek a szentségek felvételére, az anyakönyvezést azonban kinek-kinek a lakóhelye szerint illetékes plébánián végzik. Nem ritka a bécsi magyarok körében a felnőtt keresztség sem, előfordult, hogy húsvétkor nyolc felnőtt lett az Úr kegyelméből az Egyház tagja

ebben a közösségben. Az ifjúsági és más lelkipásztori feladatok ellátásában sok önkéntes munkatárs segíti Simon Ferenc esperes főlelkészt.

Híres szervezete a bécsi katolikus magyaroknak az 1918-ban alapított Szent István Egylet. A Döblergassei közösségi terem falát az egylet életét bemutató számos tabló ékesíti. A legtöbb kép az elmúlt évek során hagyományossá vált, a magyar nagykövetség palotájá-

ban rendezett magyar bálon készült. Az általában nyolcszáz fős bál bevételeiből ösztöndíjat alapítottak, amellyel eleinte erdélyi, illetve most már felvidéki és délvidéki középiskolásokat is támogatnak tanulmányaik elvégzésében. Olyan fiatalok nyerhetik el az ösztöndíjat, akik vállalják, hogy tudásukat szülőföldjükön maradván kamatoztatják. A kezdeti tizenötől mára több mint kétszázra emelkedett a bécsi magyarok által ily módon évente támogatott, Magyarország határain túli magyar fiatalok száma.

Minden év augusztus 20-át követő szombatján kerül megrendezésre a bécsi magyarok hagyományos Szent István-ünnep. Az ünnepi szentmisét mindig egy magyar püspök mutatja be a Stephansdómban, déli egy óraker. A mise után a hagyományoknak megfelelően színes népzene, néptáncos műsor kezdődik a dóm előtti téren.

S. F.

Hálaadás a Német Lovagrend templomában

A SZŰZANYA ÉS A MAGYARSÁG KAPCSOLATA

Előadás az Innsbrucki Magyar Házban

Nagy-György Attila dél-tiroli/innsbrucki lelkész meghívását elfogadva január 15-én az Innsbrucki Magyar Egyetemisták és Akadémikusok Szövetsége (IMEASZ) esedékes pénteki klubestjén az Innsbrucki Magyar Házban Varga Gabriella, a Petőfi Sándor Program ösztöndíjasa A csíksomlyói kegyeszobor és a máriapócsi kegykép csodái címmel tartott előadást, egyúttal verses összeállításal emlékezett meg a magyar kultúra napjáról.

A többrétű előadás elején elhangzott: Magyarország kormány Sütő András: „Úgy cselekedjünk, hogy megmaradjunk” és Szabó Dezső: „Minden magyar felelős minden magyarért” gondolatára építi nemzetpolitikáját, és ez a szemlélet hívta életre a Petőfi Sándor Programot is, amelynek célja, hogy világszerte mind többen valljuk Sajtó Sándor költő örök igazságát, miszerint: „Magyarnak lenni büszke gyönyörűség.” Amikor pedig az esten is felolvasott versnek az a megállapítása kerekedik felül nemzetünk történetűjén, hogy „Magyarnak lenni oly bús, oly nehéz”, a Szűzanyához fordulunk segítségért, hiszen ő a mi Nagymamánk, hazánk reménye, amióta Szent István király országát és koronáját, népét és lelkét a Szűzanyának ajánlotta fel. Egyéni gondjainkban – folytatta az előadó – szintén a Szűzanyához fordulunk: „Most segíts meg, Mária, ó irgalmas Szűzanya...”, s ha tehetjük, elzárunk a Kárpát-medence valamelyik ismert kegyhelyére, hogy ott mondjunk hálat a Szűzanyának és kérjük segítségét a problémáink megoldásához vagy erőt azok elviseléséhez. A Csíksomlyóval és öt-száz éves kegyesobrával kapcsolatos ismeretek áttekintése után az erdélyi születésű Nagy-György Attila, az est házigazdája is felelevenített néhányat a kegyhelyhez fűződő emlékeiből. Többek között elmondta, hogy a Gyulafehérvári Főegyházmegye ifjúsági lelkészeként nagyszabású ifjúsági találkozót szer-

Szép számú hallgatóság Innsbruckban

ezre a ferences Jancsikovics Kelemen atya, hogy a Szűz Mária-képen a Szűzanya két szeméből először víz, azután vér tör elő. A későbbi csodákról keletkezett írásos emlékek nagy részének megsemmisülése kapcsán az előadó idézte Sránkó László jelenlegi helyi plébános szavait, aki egy helyütt azt nyilatkozta: „Valójában mi is a csoda? Minden, amit Istentől kapunk, főleg a kegyelmek.”

A műsor után az Innsbruckban élő Fejes Gyöngyvér elmesélte, hogy ő járt Csíksomlyón és Máriapócon is. Csíksomlyón 1999-ben vett részt a pünkösdszombati búcsún, és nagy élményt jelentett számára az, ahogyan a kereszthaljak megérkezéskor a keresztek egymáshoz érintésével köszöntik egymást. „Másnap is nagyon sokan voltunk a kegytemplomban – emlékezett vissza Gyöngyvér –, de én eléggé elől álltam, így feljutottam a Szűzanya kegyesobrához, és a sálamat, ami rajtam volt, hozzáérintettem. Azt a sálát azóta csak nagyon kivételes alkalmakkor viselem, de ha nehézségem akad, mindig előveszem, és arra gondolok, hogy a Szűzanya segít...” Gyöngyvér elmondta azt is: ugyanabban az évben súlyos autóbalesetet szenvedett, a tűzoltók emelték ki a gépkocsi hátsó üléséről, több csontja eltört. „De nem bémultam le! Biztos vagyok benne, hogy ezt a Szűzanyának köszönhetem” – tette hozzá Gyöngyvér, majd így folytatta: „Gyakran odamegyek a szekrényemen álló, édesanyámtól örökölt herendi Szűzanya-szoborhoz és megsimogatom, akárcsak azt a szobrocskát, amelyiket Máriapócon kaptam egy kedves barátomtól, s amelyik Sopronban mindig az íróasztalomra kerül, valahányszor hazamegyek.” Fejes Gyöngyvér végül kimondta azt a

gondolatot, aminél megfelelőbb összefoglalást az est addigi részére aligha találhatunk volna: „A Szűzanyához imádkozni sokat számít.”

Egy héttel a magyar kultúra napja előtt a figyelem anyanyelvünkre, irodalmunkra és művészetünkre is ráirányult. Nagy írónk és költőnk, Wass Albert születésének (1908. január 8., Válaszút) és halálának (1998. február 17., Florida) évfordulójára is emlékezve elhangzott A láthatatlan lobogó című verse, és mivel abban a költő „szent, tépett lobogó”-nak a „Szó”-t nevezi, Varga Gabriella odaidézett egy a magyar nyelv gazdagságát meglehetősen szórakoztatón kifejező kortárs költeményt, a Nyelvlekkét Gyimóthy Gábor-tól. A magyar szótól, a magyar nyelvtől elindulva így jutott el a nyomtatott szóhoz: a sajtóhoz, aminek, mint mondta, a szórnyvidéken különösen nagy a jelentősége, és javasolta az innsbruckiaknak, hogy kerüljenek közelebb az Életünk című laphoz. Végül a Márton Áron-émlék-évre hívta fel a figyelmet, amelyet a nagy erdélyi püspök születésének (1896. augusztus 28.) 120. évfordulója alkalmából hirdetett meg a Nemzetpolitikai Államtitkárság, egyúttal említett tett a püspök életét és munkásságát feldolgozó, előkészületben lévő, Zord idők csillaga című nagyjátékfilmről is.

Az est Ábrányi Emil ÉI a magyar című versével ért véget, melynek befejező versszaka bizonyára még sokáig visszhangzott a résztvevők fülében: „Bízom s hiszek, míg Isten lesz fölöttünk, / Ki trónusán bírói székét ül! / És hogyha minden bura, bajra válik, / Romok között is hirdetem halálig, / Erős, nagy hittel, rendületlenül: / Legyen bár sorsunk mégoly mostoha, / Él a magyar s nem veszhet el soha!”

Székely Pálma

